

PEŞƏ İQTİSADİYYATI

Pəri Həsənova,

*Bakı Dövlət Universitetinin İqtisadiyyat kafedrasının
professor əvəzi, iqtisad elmləri doktoru
e-mail: perihesenova80@gmail.com*

UOT: 33

Xülasə. Ölkəmizdə bütün sahələrdə islahatlar aparılır və bu özünü təhsil sahəsində xüsusi olaraq göstərir. Hazırkı şəraitdə peşə hazırlığı, əmək bölgüsü və iqtisadiyyatı daha da inkişaf etdirmək üçün istehsalın tələblərinə uyğun ixtisasların yüksəldilməsi diqqət mərkəzindədir. Bu da məşğulluq problemi və onun tənzimlənməsinin dövlətin qarşısında duran əsas vəzifə olduğunu göstərir. Məşğulluq siyasətinin inkişafı kadrların peşə hazırlığında özünü daha aydın göstərir.

Açar sözlər: peşə hazırlığı, peşə-əmək bölgüsü, məşğulluq, səmərəli məşğulluq, əmək bazarı, sağlam milli iqtisadiyyat, məşğulluq siyasəti.

Key words: professional training, division of labor, employment, effective employment, labor market, healthy national economy, employment policy.

Ключевые слова: профессиональное обучение, профессиональное разделение труда, занятость, производительная занятость, рынок труда, здоровая национальная экономика, политика занятости.

“İşsizliklə bağlı böyük işlər görülüb. İşsizlik Azərbaycanda 5 faiz səviyyəsindədir. Son 15 il ərzində əhalinin sayı 1,5 milyon nəfər artıb. Ancaq iş yerləri də təxminən o səviyyədə artıb. Mən bunu bir daha demək istəyirəm ki, gələcək fəaliyyətimizdə biz bu amili daim diqqətdə saxlayacağıq. Çünki bizdə mövcud olan müsbət demoqrafik dinamika tələb edir ki, iş yerlərinin yaradılması prosesi daim getsin. Əgər nəzərə alsaq ki, indi dünyada, o cümlədən Azərbaycanda yeni texnologiyalar tətbiq olunur və bu texnologiyalar bəzi hallarda insan əməyini aradan götürür, yeni texnoloji müəssisələrin yaradılması bizim planlarımızdandır. Biz yeni iş yerlərinin yaradılması ilə bağlı daha çevik və səmərəli siyasət aparmalıyıq”.

İlham Əliyev

Iqtisadiyyat hər bir dövlətin inkişafının əsasını təşkil edir. Ona görə də ölkələr iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsinə xüsusi diqqət yetirirlər. İqtisadiyyatı zəif olan dövlət heç vaxt güclü ola bilməz. Azərbaycanda da iqtisadiyyatın inkişafı üçün bütün imkanlar mövcuddur və iqtisadi inkişaf özünəməxsus inkişaf metodu ilə fərqlənir. Ölkəmizdə ardıcılıqla həyata keçirilən iqtisadi islahatlar ölkə iqtisadiyyatında əsaslı keyfiyyət dəyişikliklərinə səbəb olmuş və dinamik iqtisadi inkişaf

təmin edilmişdir. Bütün bunlarla yanaşı, ölkənin sosial-iqtisadi həyatında həlli tələb edilən vəzifələr ön plana çəkilmişdir.

Ümummilli lider Heydər Əliyev deyirdi ki, iqtisadiyyatı güclü olan dövlət hər şeyə qadirdir. Hər bir ölkənin, xalqın həm yaşaması, həm də dövlətinin mövcudluğu və inkişafı üçün əsas şərt onun iqtisadiyyatıdır. O, ilk olaraq iqtisadi siyasətin strateji xəttini müəyyənləşdirmişdir və bildirirdi ki, iqtisadi inkişafın gecikməsi siyasətdə fəlakət ola bilər. Bildirirdi ki, ilk növbədə,

Azərbaycanın elmi inkişaf etsin. Yəni elmi araşdırmalar ölkə iqtisadiyyatının təhlükəsizlik potensialının gücləndirilməsinə yönəldilməlidir.

Böyüməkdə olan gənc nəslin təlim-təربiyəsi və təhsili bütün dövrlərdə cəmiyyətin diqqət yetirdiyi başlıca məsələlərdən biri olub və bu gün də belədir. Ölkəmizdə dövlət müstəqilliyi bərpa olunduqdan sonra təhsilə yanaşma tərzı kökündən dəyişdi. Belə ki, bu dövrdən etibarən təhsildə əsaslı dəyişikliklərin həyata keçirilməsinə, ikipilləli kadr hazırlığına, ali təhsilin strukturu, məzmunu, idarə olunması və bir çox digər sahələrdə ciddi islahatların aparılmasına başlandı. Son illərdə təhsil sahəsinin dinamik inkişafı, burada qazanılan uğurlar, nailiyyətlər ümummilli lider Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi strateji kurs və İlham Əliyevin bu kursu uğurla davam etdirməsi, onun təhsilə göstərdiyi diqqət və qayğısı nəticəsində mümkün olmuşdur. Ölkəmizdə aparılan məqsədyönlü siyasət nəticəsində biliklərə əsaslanan iqtisadiyyat qurulur.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritəsinin başlıca istiqamətləri”nin təsdiqi və bundan irəli gələn məsələlər haqqında 2016-cı il 16 mart tarixli, 1897 nömrəli Sərəncamına əsasən işçi qrup yaradılaraq, əsas və 3 yardımçı olmaqla 11 sektor üzrə Azərbaycan iqtisadiyyatının 2020-ci ilədək iqtisadi inkişaf strategiyasının və tədbirlər planının 2025-ci ilədək olan dövr üçün uzunmüddətli baxışın və 2025-ci ildən sonrakı dövr üçün hədəf baxışının hazırlanması barədə müvafiq tapşırıqlar verilmişdir. Həmin tapşırıqların icra edilməsi məqsədi ilə “Azərbaycan Respublikasında peşə təhsili və təliminin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi” sənədi hazırlanmışdır. Bu sənədin peşə təhsili və təlimi sisteminin inkişaf etdirilməsində çox böyük rolu olub və olacaqdır.

Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə Strateji Yol Xəritəsinin başlıca istiqamətləri rəhbər tutulmaqla, aşağıdakı strateji hədəflər müəyyən edilmişdir: ***işəgötürənlərin peşə təhsili və təlimi sisteminə integrasiyası; güclü maliyyələşdirmə sisteminin yaradılması; peşə inkişafı proqramlarının yaradılması*** və s. Peşə təhsili və təliminin ümumi iqtisadi inkişafındakı əhəmiyyətini nəzərə alaraq, bir çox dünya ölkələri bu sahənin inkişafı üzrə proq-

ramlar hazırlayır və həyata keçirirlər. Beynəlxalq təcrübə göstərir ki, peşə təhsili və təliminin effektivliyini təmin edən bir sıra faktorlar vardır.

Bu faktorların sayəsində şəffaflığın təmin edilməsi və fəaliyyətə nəzarət üçün daha geniş imkanlar yaradılır.

Azərbaycanda peşə təhsilinin inkişafının təmin edilməsi istiqamətində məqsədyönlü tədbirlər görülür. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi yanında Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyinin yaradılması və fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında” 2016-cı il 20 aprel tarixli, 869 nömrəli Fərmanına müvafiq olaraq, Təhsil Nazirliyi yanında Peşə təhsili üzrə Dövlət Agentliyi yaradılmışdır. Agentliyin təsis edilməsi peşə təhsilinin inkişaf etdirilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Ölkəmizdə peşə təhsili müəssisələrində mühəndis-pedaqoji heyətin hazırlığı prosesi təkmilləşdirilməkdədir. Belə ki, iqtisadiyyatın müxtəlif sektorlarından olan işəgötürənlərlə sıx əməkdaşlıq və əlaqələrin qurulması nəticəsində peşə təhsili müəssisələrinin keyfiyyət və kəmiyyət göstəriciləri əsaslı surətdə yaxşılaşmaqdadır. Peşə təhsili müəssisələrində mövcud vəziyyət, problemlər, qarşıda duran vəzifələr həmişə diqqət mərkəzindədir. Elmi-texniki tərəqqinin təsiri nəticəsində peşə əmək bölgüsündə baş verən dəyişikliklər kadrların peşə strukturuna, onların profilinin genişləndirilməsinə və ixtisas səviyyəsinin yüksəldilməsinə mühüm təsir göstərir. Hazırda respublikamızda iqtisadiyyatın bütün sahələrində, habelə müəssisələrin özləri yeni fəhlə kadrların hazırlanması və fəhlələrin ixtisas dərəcələrinin artırılmasını təşkil edirlər. Müəssisə və təşkilatlarda yeni fəhlə kadrların hazırlanması fərdi qaydada və bilavasitə istehsalatda briqada təlimi formasında təşkil olunur. Bu məqsədlə təşkil olunan kurslarda və tədris kurs kombinatlarında fəhlələr müxtəlif peşə və ixtisasa sahib olurlar. ***Peşə – fəhlənin müəyyən növ əmək fəaliyyəti, məşğuliyyət sahəsi üzrə malik olduğu potensial qabiliyyətidir.*** Peşəyə sahib olan fəhlə hər hansı konkret əmək fəaliyyətinə malik olur. Hazırda respublikamızda mühüm proseslərdən biri müxtəlif istiqamətli peşələr üzrə əmək bölgüsünün formalaşmasıdır. Əmək bölgüsü əmtəə istehsalının əsası olsa da, ondan çox əvvəl meydana

gəlmişdir. O, bugünkü bazar iqtisadiyyatının əsas şərtidir. **Əmək bölgüsü ilə qarşılıqlı surətdə asılı və əlaqədar olan mühüm cəhətlər – əməyin ixtisaslaşması, peşəyönümü və fəaliyyət mübadiləsi ilə ifadə olunur.** Peşə, əmək bölgüsü insanların yerinə yetirdikləri istehsal əməliyyatları üzrə malik olduqları istehsal vasitələri üzrə ixtisaslaşmaları əks etdirir. Konkret mənada müxtəlif peşəyönümünə malik olan işçilərin fəaliyyətini ifadə edir.

Ölkəmiz bazar iqtisadiyyatının inkişafını daha da uğurla həyata keçirtmək üçün inamla irəliləyir. İqtisadiyyatda mülkiyyətin müxtəlif formaları və onlara əsaslanan təsərrüfat formaları təşəkkül tapır. Belə bir zamanda peşə hazırlığı böyük əhəmiyyət kəsb edir və peşələrin dəyişməsi də zəruridir. Ona görə də əvvəlki peşə sahibləri yeni peşələrə yiyələnmişdirlər. Ölkəmiz bol əmək, işçi qüvvəsi ehtiyatlarına malikdir. Bu isə o deməkdir ki, bazar iqtisadiyyatı üçün əsas şərtlərdən biri olan bol əmək ehtiyatı mövcuddur. Bir çox sahələr üzrə intellektual potensial da kifayət qədərdir. Yeni iqtisadi sistem bütün istehsalın tələblərinə uyğun olaraq işçilərin ixtisasının yüksəldilməsi və onların hazırlanmasının əsaslı surətdə təşkilini tələb edir. Bu gün ən vacib məsələlərdən biri ixtisaslı fəhlə kadrların hazırlanması və ixtisasının artırılmasının təşkilidir. Gənclərin peşə və ixtisas təhsili ilə daha sıx əhatə olunması və onun mütəşəkkil həyata keçirilməsi hər bir ölkədə təhsil sahəsində aparılan islahatların əsas məramı və son məqsədi olmalıdır. Çünki təhsil sisteminin ümumi orta təhsil sahəsində son illərdə aparılan islahatların və əldə edilən uğurların müqabilində gənclərin müəyyən hissəsinin peşə və ixtisasa yiyələnmək imkanları yoxdursa, əldə edilən uğurlar öz mahiyyətinə görə əhəmiyyətini itirmiş olur.

Peşə əmək fəaliyyətinin növünün dəyişməsi əmək sferasında olan sosial proseslərdən biridir. Əmək fəaliyyətinin dəyişməsi iqtisadiyyatın keyfiyyətli işçi qüvvəsi ilə təmin edilməsinə, istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinə kömək edir. Bu da onun yerinə yetirdiyi başlıca iqtisadi, istehsal funksiyasıdır. Bundan əlavə, əmək fəaliyyətinin dəyişməsi prosesində onun digər sosial funksiyası da fəaliyyət göstərir. Cəmiyyətin sosial strukturu bütünlükdə bu funksiya əsasında formalaşır. Əmək adamlarının şəxsiyyətinin hərtərəfli inkişafına şərait yaradır

və məşğulluq kimi sosial problemin həllinə yardımçı olur.

Əmək fəaliyyəti növünün dəyişməsi sosial bəla hesab edilən işsizlik kimi köklü problemi həll etməsə də, onun kəskinliyini azaldır, işsizlər ordusunun artmasının müəyyən dərəcədə qarşısını alır. Hər hansı peşə çərcivəsində peşə-ixtisas yerdəyişməsi əməyin yerdəyişməsi hesab olunmasa da, peşədaxili və yaxud ixtisas üzrə yerdəyişməni əhatə edir. Bu yerdəyişmə zamanı əmək bölgüsündə ixtisaslı iş yerləri üzrə işçilərin mövqelərinin dəyişməsi baş verir. Peşə-ixtisas dəyişməsi sosial yerdəyişməsi ilə bağlıdır və bu cəmiyyətin sosial strukturunun təkmilləşməsinə təsir göstərir. Nəticədə müəyyən peşəyə malik sosial təbəqənin formalaşması baş verir. Bu da onun spesifik funksiyası hesab edilməlidir. Peşə-ixtisas yerdəyişməsi prosesində, məhz nisbətən sadə peşədən daha mürəkkəb peşəyə, az ixtisaslı işdən daha ixtisaslı işin mənimsənilməsinə doğru yüksələn inkişaf xətti müşahidə olunur. Bu proses cəmiyyətin sosial strukturunun təkmilləşməsinə təsir edir.

Müasir dövrdə peşələrarası yerdəyişmə bir peşədən digər peşəyə keçməklə yanaşı, həm də əlavə peşə əldə etməklə də bağlı ola bilər. Əlavə peşəyə yiyələnən işçi əslində özünə daha bir potensial iş yeri qazanmış olur. Bu da peşələrin qovuşmasının genişlənməsi ilə müşahidə olunur. Peşələrin qovuşması dedikdə, mövcud əmək bölgüsü şəraitində iki və daha çox peşəyə aid olan müxtəlif iş və ya funksiyaların bir fəhlə tərəfindən icra edilməsi başa düşülür. Peşələrin qovuşması istehsalın səmərəliliyini artırır və əməyin təşkilini təkmilləşdirir, istehsal profilini genişləndirir, əməyin məzmununu zənginləşdirir. Bunun nəticəsində də ölkə iqtisadiyyatı daha da sürətlə inkişaf edir.

Ölkə iqtisadiyyatının inkişafı, müəssisələrin səmərəli işi daha çox yüksək bilik və bacarığa malik olan ixtisaslı fəhlə kadrlarından asılıdır. İxtisaslı fəhlələrin çatışmaması texnikadan, istehsal güclərindən lazımi dərəcədə istifadə edilməməsinə səbəb olur, qiymətli avadanlıqlar sıradan çıxır və qəzalara yol verilir.

İxtisaslı fəhlə kadrlarının hazırlanması təkrar istehsal prosesi, elmi-texniki tərəqqi şəraitində müəyyən xüsusiyyətlərlə xarakterizə olunur: **peşə təhsili müəssisələrində ixtisaslı fəhlələrin**

hazırlanmasının keyfiyyətə yüksəldilməsi; təhsilin məzmunu, forması və üsullarının təkmilləşdirilməsi; fəhlə kadrların mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi. Bütün bunlardan aydın olur ki, kadrların hazırlanması və ixtisasın yüksəldilməsi dövlətin inkişaf strategiyasının tərkib hissəsinə çevrilməlidir. Bunun üçün xüsusi məqsədli proqramlar hazırlanmalıdır. Ölkəmizdə bu sahədə işlər görülür və məsələlər daha da müvəffəqiyyətlə həyata keçirilməlidir. Bazar iqtisadi sisteminin tələblərinə uyğun olaraq Təhsil Nazirliyi bir sıra yeni müasir tələblərə uyğun ixtisaslar üzrə kadr hazırlığını təmin etməlidir. Bu məqsədlə peşə təhsili müəssisələrində kadrların hazırlanması üzrə tədris planlarında və proqramlarında dəyişikliklər edilir. Ali və orta ixtisas təhsili məktəblərində yeni peşələr və lazımi baza yaradılmaqdadır.

İqtisadi strukturun təkmilləşdirilməsi və iqtisadiyyatda rəqabətqabiliyyətinin yüksəldilməsi baxımından iqtisadiyyatın inkişafı ölkədə aparılan islahatların və iqtisadi siyasətin əsas prioritetlərindən biridir. Müasir şəraitdə işləmək üçün hərtərəfli biliyə, yaradıcı təfəkkürə yiyələnən, iqtisadi göstəriciləri və müxtəlif iqtisadi məsələləri düzgün həll etmək, müəssisələrin və kollektivlərin optimal inkişafı üzrə tədbirlər hazırlamaq qabiliyyətinə malik olan kadrlar mütləq lazımdır. Kadrların formalaşmasında mühüm yeri baza hazırlığı təşkil edir. Bu da əsasən, təhsil ocaqlarında həyata keçirilir. Hazırda gənclərin müxtəlif ixtisaslara maraqlarının artma səbəblərindən biri də sənaye bazarının çox sürətlə inkişaf etməsi və bu sahədə yüksək əməkhaqqı təklif edən iş yerlərinin olmasıdır. Ona görə də təhsilin keyfiyyəti məsələsinə xüsusi diqqət ayrılması həm işəgötürənlərin, həm də təhsilənlərin marağında olar. Sözsüz ki, bütün sahələrdə olduğu kimi, bu sahədə də müəyyən çatışmazlıqlar mövcuddur. Lakin nəzərə alsaq ki, təhsil sistemi məhz əmək bazarı üçün kadr hazırlığını həyata keçirir, demək ki, işəgötürənlərin tələbləri təhsil standartlarında, peşə-ixtisas seçimində nəzərə alınmalıdır. Çox müsbət haldır ki, son zamanlar işəgötürənlərin əksəriyyəti təhsillə birbaşa əlaqəni dəstəkləyir və belə əməkdaşlıqlar öz nəticəsini ölkə iqtisadiyyatının inkişafında büruzə verir.

Respublikamızda sosial-iqtisadi sahədə dönüş yaranmağa başlamışdır. İqtisadiyyatın bütün sahələrində olduğu kimi, peşə təhsili sahəsində də islahatların həyata keçirilməsinə, işsizliyin aradan qaldırılmasına diqqət yetirilir. İşsizlik hər şeydən əvvəl ölkənin əmək qabiliyyətli əhalisinin bir hissəsinin özlərinə müvafiq iş yerləri tapa bilməməsi nəticəsində “artıq” əhaliyə, yəni ehtiyat əmək ordusuna çevrilməsi kimi başa düşülür. Bu, əmək bazarında iş qüvvəsinə olan tələb və təklif arasındakı uyğunsuzluq nəticəsində yaranır. İşsizliyin səviyyəsi artdıqca, əmək qabiliyyətli insanların məşğulluğunun təmin edilməsi çətinləşə bilər. Bu da cəmiyyətdə mövcud olan sosial-iqtisadi gərginliyi artırır.

Hazırkı şəraitdə həyata keçirilən iqtisadi islahatlara baxmayaraq, məşğulluq sahəsində də vəziyyət ürəkaçan deyil. Ona görə də artıq burada dövlətin üzərinə böyük vəzifələr düşür. Dövlət özünün bütün gücündən və potensialından istifadə edərək işsizliyin qarşısını almalı və əhalinin məşğulluğunu təmin etməlidir. Bununla bağlı ölkəmizdə 1991-ci ildə “Azərbaycan Respublikasında əhalinin məşğulluğu haqqında” Qanun qəbul edilmişdir.

Respublikamızda işsizlik probleminin qarşısının alınması üçün dövlətin bu şəraitə uyğun məşğulluq siyasəti fəal və düzgün həyata keçirilməlidir. Bu problemi həll etmək yollarından biri respublikada yüksək ixtisaslı fəhlə kadrların hazırlanmasını təmin etmək, təhsil müəssisələrinin maddi-texniki bazasını möhkəmləndirmək məqsədi ilə peşə məktəblərinin işlərini daha yaxşı qurmaq, yenilikləri tətbiq etmək lazımdır. Qeyri-məşğul əhalinin münasib işlə təmin olunması, əmək bazarının müasir tələblərinə uyğun olaraq onların peşə hazırlığına cəlb edilməsi və yeni iş yerlərinin yaradılması xüsusi diqqət mərkəzində olmalıdır.

Tam məhsuldar və asudə seçilmiş məşğulluğun təmin edilməsi və istehsalın səmərəli inkişaf etməsi baxımından müəssisələrə işçiləri sərbəst işə götürmək imkanı verilməsi dövlət strategiyasının başlıca məqsədi olmalıdır. Bu məqsədə nail olmaq üçün dövlət, məşğulluq prinsipini əsas əlamət kimi qəbul etməlidir və dövlət məşğulluq xidmətinin işini elə təşkil etməlidir ki,

– vətəndaşların iş axtarmaq müddəti minimuma ensin;

- *işə götürənlərin boş iş yerlərinin işçi qüvvəsi ilə təmin edilmə müddəti xeyli azaldılsın;*
- *uzunmüddətli işsizlik halları aradan qaldırılsın.*

Lakin buna baxmayaraq dövlətin peşə təhsili üzərindəki yükünü azaltmaq üçün qeyri-dövlət sektorunu bu sahəyə cəlb etmək lazımdır ki, dövlətin yükü bir qədər azalsın. Peşə təhsili sahəsində keyfiyyətli kadr hazırlığı istiqamətində layihələr təklif edən müəssisələr olarsa, onlara dövlət büdcəsindən maliyyə dəstəyi etmək yaxşı olardı. Bu məsələlərin daha yaxşı yerinə yetirilməsi üçün peşə təhsili müəssisələrinin maliyyə təminatı ilə bağlı məsələlərdə dəyişiklik etmək zəruridir. İslahatlar aparmaq üçün də vəsait lazımdır. Bunun üçün də addımlar atılmalıdır ki, çətinliklər aradan qalxsın.

Son zamanlar respublikamız üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən əmək miqrasiyasının tənzimlənməsinə və inkişafına yönəldilmiş standartlara cavab verən hüquqi bazanın və idarəetmə sisteminin yaradılması miqrasiya sahəsində dövlət siyasətinin əsasını təşkil etməlidir. Bu sahədə beynəlxalq əməkdaşlıq genişləndirilməli və bu proseslər ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına yönəldilməlidir. Məşğulluq siyasətinin inkişafı xeyli dərəcədə kadrların peşə hazırlığı və yenidən hazırlıq keçməsi sisteminə dəyişikliklər edilməsindən asılıdır. Bu baxımdan, bazar iqtisadiyyatı şəraitində işləyə biləcək yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanması, peşə təhsili sisteminin işində inkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsindən geniş istifadə olunmalı, bu ölkələrə təcrübə toplamağa və təhsil almağa göndərilən gənclərin sayının artırılmasına qayğı göstərilməlidir. Bu sahədə dünya təcrübəsinin öyrənilməsi ədəbiyyatlarla tanışlıqla bərabər, həm də o ölkələrə səfərlərə gedərək təlimlər və seminarlarda iştirak etmək qarşıda duran vəzifə olmalıdır, bu sahədə hazırda müəyyən layihələrin üzərində işlər aparılır.

Nəticə. Peşə təhsili ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına təkan verən, iqtisadiyyatın bütün sahələri üçün ixtisaslı kadr hazırlığını təmin edən aparıcı təhsil pilləsidir. Son illər ölkə rəhbərliyi tərəfindən aparılan məqsədyönlü islahatlar peşə təhsilinin rolunun əhəmiyyətli dərəcədə artırılmasına təkan verib.

Hazırda respublikamızda fəaliyyət göstərən peşə təhsili müəssisələrində yeni ixtisaslar yara-

dılıb və bu ixtisaslar müasir dövrün tələblərinə uyğun yeni sahələri əhatə edir.

ƏDƏBİYYAT

1. Əlirzayev Ə. Azərbaycanda sosial-iqtisadi inkişafın əsas konsepsiyası və proqramı. Bakı, 2010.
2. Muradov R. Müasir mərhələdə əhəlinin məşğulluq quruluşunun formalaşdırılması və təkmilləşdirilməsi. Bakı, Elm, 2009, 316 səh.
3. “Azərbaycan Respublikasında ilk peşə-ixtisas təhsili sisteminin təkmilləşdirilməsi tədbirləri haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1996-cı il 23 avqust tarixli, 116 nömrəli Qərarı.
4. www.mlspp.gov.az. (Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin veb sahifəsi).
5. Əhmədov M.A. Dövlətin iqtisadi siyasəti. Bakı, 2011.
6. Əzizova G.A. Azərbaycanın əmək bazarı. Bakı, “Elm” nəşriyyatı, 2005.

P.Hasanova

Professional economy

Abstract

Reforms are being performed in all spheres in our country, which is especially manifested in education. Under the current conditions, the focus is on vocational training, division of labor, and professional improvement according to the production requirements to further develop the economy. This indicates that the issue of employment and its regulation is the main state-level task. The employment policy development is more manifested in the professional training of personnel.

П.Гасанова

Профессиональная экономика

Аннотация

Реформы проводятся во всех сферах в нашей стране, особенно это заметно в сфере образования. В нынешней ситуации упор делается на профессиональное обучение, разделение труда и повышение квалификации в соответствии с требованиями производства для дальнейшего развития экономики. Это свидетельствует о том, что проблема занятости и ее регулирования является основной задачей, стоящей перед государством, а разработка политики занятости проявляется в большей степени в профессиональной подготовке кадров.